

NIYAZI YILDIRIM GENÇOSMANOĞLU

Günernan AYDOĞMUŞ

Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu Elazığ'ın Ağın ilçesinde doğmuştur. Rahmetli Babamla birlikte Akçadağ Köy Enstitüsünde okumuşlar. Ben öğretmenliğe başladığımda (1970 yılında) Niyazi Bey Ankara'da yaşıyordu. Yazları seyrek de olsa Ağın'a gelip giderdi. Ağın'da amcaları ve amca çocukları vardı. Bizler ülkücü gençler olarak geldiğini duyduğumuzda onu mutlaka görmeye giderdik.

Öncelikle Gençosmanoğlu'nun ailesinden bahsetmek isterim. Onun ailesi soy olarak Bağdat Fatihî Genç Osman'a kadar uzanır. Niyazi Yıldırım o aileden gelen bir destan şairidir. Bu sadece Niyazi Bey'in ileri sürdüğü bir görüş değil. Ağın'da yaptığım araştırmalarda da bunu doğrulayan birçok belgeye rastladım. Buna bir iki örnek vereyim. Ağın'ın Şenpınar Mahallesi'nin girişinde tarihi bir mezarlık vardı. Ben 1950'li yıllarda bu köye gittiğimde tarihi mezarlığın orta bölümünde büyük bir taş yığını görürdüm. Yaşlı birçok insan o taş yığınının altında Bağdat Fatihî Genç Osman'ın babasının yattığını söylerlerdi. Tarih 1950'li yıllardı. Bana bunu söyleyen kişiler ise en az 60-70 yaşlarında insanlardı.

Yani o yıllarda Bağdat Fatihî Genç Osman pek fazla bilinmezken, Ağınlı köylüler Bağdat Fatihî Genç Osman'ın babasının mezarını bile biliyorlardı. Şimdi bu mezarın akıbetini söyleyeyim. Bundan beş altı yıl önce Şenpınar Mahallesi'ne gittiğimde ne yazık ki o tarihi mezarlığın yarısının yok olduğunu gördüm. Oradan bir yol geçirerek mezarlığın bir bölümünü yola katmışlardı. Genç Osman'ın baba mezarı da böylece kaybolup gitmişti.

Çocukluğumda Ağın'dan geçen tarihi bir yol vardı. Rahmetli ninem bu yola Bağdat yolu derdi. Şimdilerde kullanılmayan ve kaybolmaya yüz tutmuş bir şose yoldu. Sultan Dördüncü Murat Bağdat seferine bu yoldan gittiğine göre, Bağdat Fatihî Genç Osman da Ağın'dan sefere katılmış olmalıydı. Yine benim Ağın'la ilgili yaptığım bir araştırmada, her evde mutlaka bir "Osman" ismine şahit oldum. Yani "Osman" ismi Ağın'da yaygın bir isim olarak kullanılıyor.

Kısaca Bağdat Fatihî Genç Osman Ağınlıdır. Onun hayat hikâyesi ise bugün Gürcistan sınırlarında bulunan Ahıska'ya kadar uzanır. Babası Koyun Ağa Ahıska'dan çeşitli nedenlerle göç ederek Anadolu'ya gelmiş. Önce Bayburt'ta kaldıktan sonra oradan göç ederek Çemişgezek'e ve nihayet oradan da Çemişgezek'in komşusu olan Ağın'a göç etmişler. Bununla ilgili 1. Cihan Harbinden kalma bir vakanüvisin kaleme aldığı "Genç Osman" isimli kitapta bu bilgiler doğrulanmaktadır. Bu kitap Çemişgezekli Ağabeyimiz Erhan Saraçoğlu'nda bulunuyor.

Genç Osman hakkında Edebiyatımızda da birçok destan vardır. Bunlardan en yaygın olanı Kayıkçı Kul Mustafa'nın yazdığı destandır;

"Genç Osman dediğin küçük bir uşak,
Beline bağlamış ibrişim kuşak
Askerin içinde birinci uşak
Allah Allah deyip geçer Genç Osman!"

Kul Mustafa'nın kaleme aldığı bu uzun şiir bu gün Mehteran tarafından marş olarak okunmaktadır. İşte Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu böyle bir sülaleden gelmektedir.

Rahmetli ile gerek İstanbul'da gerek Ankara'da gerekse Elazığ'da çok defa görüşmelerim oldu. Yazdığı şiir ve destanlarda Ağın yöresinde kullanılan öz Türkçe kelimeleri sıklıkla kullanmıştır. O böylece Türk Edebiyatına da birçok yeni Türkçe kelime kazandırmıştır. Onun destanlar dışında Elazığ, Harput ve Ağın için yazdığı çok sayıda şiiri vardır. Elazığ'da öğretmenlik görevi yaptığı sıralarda mahalli gazetelerden Elazığ Gazetesi ve yine mahalli dergi olan "Yeni Fırat" dergisinde şiir ve makalelerine rastlıyoruz.

Niyazi Yıldırım'ın Azerbaycanlı vatan şairi Elmas Yıldırım'la olan ilişkisinden de bahsetmek istiyorum. Bunun tarihi 1940'lı yıllara kadar uzanır. Elmas Yıldırım, Azerbaycan'ın muhacir şairlerindendir. 1933 yılında Aşkabat'ta öğretmenlik yaparken Sovyet baskısı yüzünden hanımı ve iki çocuğu ile birlikte önce İran'a, sonra da Türkiye'ye kaçar. Van'da Türk vatandaşlığına alınan Elmas Yıldırım Elazığ'a gönderilir. Elazığ'ın birçok köyünde öğretmenlik yaptıktan sonra Nahiye Müdürü olur. Onun Nahiye Müdürlüğü yaptığı yerlerden biri de Elazığ'ın Ağın ilçesidir. Yıl 1944 Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu o tarihte Akçadağ Köy Enstitüsünde öğrencidir. Ağın'da Nahiye Müdürü olarak görev yapan Elmas Yıldırım'la da fikir ve düşünce birliği vardır.

Elmas Yıldırım'ın hazırladığı bir tiyatro oyununda Niyazi Yıldırım rol alır. Yani araları çok iyidir. Elmas Yıldırım Türkçü ve Turancı bir şairdir. Şiirlerinin büyük bir kısmı “Kara Destan” isimli bir kitapta toplanmıştır. Elmas Yıldırım Ağın'dan ayrıldıktan sonra Malatya Kale Nahiyesinde görev yaparken 1951 yılında vefat eder. Onun vefatı Gençosmanoğlu'nu ziyadesiyle üzmüştür. Arkasından Elmas Yıldırım'a nazire olarak, o da “Kara Destan” isimli bir şiiri yazar. Kısaca Niyazi Yıldırım'ın fikir dünyasında Elmas Yıldırım'ın büyük etkisi vardır. Gençosmanoğlu'nun esas adı Niyazi Gençaydın olduğu halde sonradan “Yıldırım” ismini ondan aldığını düşünüyorum. Elmas Yıldırım'a büyük bir hayranlık duyduğunu ben biliyorum.

Gençosmanoğlu ve Arif Nihat Asya ile ilgili küçük bir hatıratı nakletmek isterim. 1971 yılında Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu ve Rahmetli Arif Nihat Asya Elazığ'a gelmişlerdi. Malazgirt Zaferi'nin 900. yıl kutlamaları sebebiyle Muş'un Malazgirt İlçesinde bir tören düzenlenmişti. Niyazi Yıldırım'ın “Malazgirt Marşı” isimli şiiri Malazgirt Zaferi'nin 900. yılı nedeni ile birinci seçilmişti. Ülkü Ocağında gençlerle buluştular. Gençler Niyazi Bey'den “Malazgirt Marşı”nı okumasını istediler. Niyazi Bey yanında Bayrak Şairi Arif Nihat Asya varken kendisinin şiir okumasını kabul etmedi. Gençlere dönerek, “Çocuklar, Bayrak Şairi buradayken önce Bayrak şiiri okunur!” dedi. Gençlerin hatasını düzeltmeye çalıştı. Arif Nihat Asya ise, “Yok yok önce sizden istediler.” dediyse de gençler hatalarını anlayarak Arif Nihat Asya'nın “Bayrak” şiirini okuması için ısrar ettiler. Neticede Arif Nihat Asya “Bayrak” şiirini okuduktan sonra Gençosmanoğlu da “Malazgirt Marşı”nı okuyarak gençleri memnun ettiler.

Evet, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu ile ilgili yazılacak daha birçok şey var. Ben sadece ondun bilinmeyen yönlerine değinmeye çalıştım. Gerek Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nu gerek Elmas Yıldırım'ı gerekse Arif Nihat Asya'yı rahmet ve minnetle anıyor mekânlarının cennet olmasını Rabbimden niyaz ediyorum.

Ruhları şad olsun!..

ÂH BENİM KORLU YÜREĞİM!

Bestami YAZGAN

Savrulur deli yüreğim
Allı turnalar misâli
Bir sevda seli yüreğim
Allı turnalar misâli

Ayak uyduramaz çağa
Gönül verir al şafağa
Sancı vakti düşer dağa
Allı turnalar misâli

Alev alev göğsü üryan
Kanaından tutuşur tan
Aşka düşer yeni baştan
Allı turnalar misâli

Hasret, başa taç yazılmış
Dert, alınla borç yazılmış
Kaderine göç yazılmış
Allı turnalar misâli

Ah benim korlu yüreğim
Aklından zorlu yüreğim
Allı turnalar misâli
Başı dumanlı yüreğim